



ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!



СЛАВІТЕ ЙОГО!

Містичне Різдво босоногих

Церква на пагорбі, вкриті лісом гори в даліні, хата під стріхою. Все засніжене, від білого пуху яскраво відбивається світло місяця. І колядники зі звіздою, співаючи йдуть сповістити радісну новину. Так виглядав типовий сюжет різдвяної листівки, якою українці з західної діаспори передавали собі і рідним у цілому світі святочні побажання. «Зв'язки зі старою батьківщиною стають слабшими, але ніколи не перериваються. Мову забувається, але зберігаються деякі спогади, невиразний образ села серед вкритих лісом гір, сцени з хліборобського життя, розповіді зі старої батьківщини; наступні покоління колись знову зацікавляться своїми roots, коріннями».

Так Мартин Поллак, австрійський публіцист, описує словацьких емігрантів до США в книжці «Цісар з Америки. Велика втеча з Галичини». Русинів це також стосується. Зокрема них стосувалося те, що написав він про галицьку бідність у розділі присвяченому Менделю Бекові, єврейському шевцеві

з Лиська, спершу емігрантові, потім одному із одіозних агентів-посередників, які заохочували до виїзду за океан: «У найманців часто на численну родину припадав один кожух, примітивно зшита бараняча шкіра, і одна пара теплих черевиків, так що

(Закінчення на 3 сторінці)

Різдвяне послання Блаженнішого Святослава

ДО ВІРНИХ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

«...в ньому бо ті, що звіз дам служили, від звізди навчилися поклонятися Тобі — Сонцю правди, і пізнавати Тебе — Схід з висоти...» Тропар Різдва

**Високопреосвященним і Преосвященним
Архієпископам та Митрополитам,
боголюбивим єпископам, всесечесному
духовенству, преподобному монашеству,
возлюбленши братам і сестрам, в Україні та
на поселеннях у світі суцям**

Дорогі в Христі!

У цей святковий і радісний день Різдва Христового засилаю всім вам найщиріші вітання з нагоди цього великого празника християнської віри. Різдво — це день, коли вічний і невидимий Бог зволив увійти в людське життя як новонароджене Дитя. Різдво — це час, коли могутній та незбагненний Усдержитель, котрий тримає в своїх руках життя і долю всього, що існує, Сам

зволив віддати себе людині, покластися в обійми своєї дівственної Матері та шукати захисту в її обручника Йосифа. Різдво — це святкова хвилина, коли самотня сучасна людина відчуває трепет невимовної Божої близькості та уваги до себе, коли небо і земля, ангели й люди, небесні світила та земні звірята збираються в єдину родину довкола вифлеємських ясел, в яких сьогодні спочиває новонароджений Цар віків, та радісно співають: «Славимо Його!»

...в ньому бо ті, що звіздам служили...

Багато різних доріг ведуть сьогодні до убогої стаєнки у Вифлеємі Юдейському та сходять-

(Закінчення на 2 сторінці)

Різдвяне Послання Владик УГКЦ у Польщі

Всесвітлішим, Всечесним і Високопреподобним Отцям, Преподобним Монахам і Монахиням та всім вірним Української Греко-Католицької Церкви у Польщі

«І слово стало тілом, і оселилося між нами...»
(Ів. 1, 14)

Христос Рождається!
Дорогі в Христі Брати і Сестри!

Бог сотворивши людину на свій образ і подобу (Бут. 1, 26) захотів мати з нею контакт. Саме першим засобом комунікації між Богом і людиною є слово. Оце Боже Слово, про яке дуже змістовно висловився Вселенський Архієрей Папа Венедикт XVI, покликаючись на Євангеліє від Марка: небо і земля проминуть, але слова Мої не минуть (Мк. 13, 31), каже даліше: дійсно, ми знаємо, що в Біблії Слово Боже — це походження сотворіння: всі сотворіння, починаючи від

космічних елементів — сонце, місяць, небесне склепіння — підкоряються Божому Слову, існують, тому що «покликані» до цього. На слово, яке висказує Бог, повстає все видиме і невидиме, а ця творча сила Слова Божого, зосередженого в Ісусі Христі, Слові, яке стало тілом і проходить також через Його людські слова, які є справжнім «горизонтом», що керує думками і шляхом людини на землі

Щоб зрозуміти хоча б в частині таємницю Божого Слова, слід нам ставити питання і шукати на них відповіді. Чому Бог оселюється між людьми? Чому готовий стати співучасним

(Закінчення на 2 сторінці)

Всесвітлішому, Всечеснішому Духовенству! Преподобним Монахам і Монахиням!
Дорогим у Христі Мир'янам Української Греко-Католицької Церкви у Польщі!
Мир у Господі!

З нагоди світлішого празника Різдва Христового та наступаючого Нового 2013 Року Божого бажаємо усім Вам добра і миру у серцях, спокою, усіх благ та Божого благословення у кожному дні Вашого життя.

Митрополит Іван Мартиняк
Владика Володимир Ющак

Редакція Благовіста



Різдвяне Послання Владик УГКЦ у Польщі

(Продовження з 1 сторінки)

ком всього, крім гріха, що притаманне сотворінню, болю, терпінню, голоду, а вкінці смерті? Як має повестися людина, яка стає напроти Бога — Ісуса Христа? Які наслідки у житті кожного з нас: священика, монаха, монахині, мирянина має викликати зустріч з Богом народженим з Діви?

1. Христос є у Церкві

Будучи охрещеними в Ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа, включено нас у Церкву Христову, Тіло Ісуса Христа. Апостол Павло каже: всі бо ви, що у Христа Христилися, у Христа одягнулися (Гал. 3, 27). Через святі таїнства, які уділяються тільки і виключно в Христовій Церкві здійснюємо входження у життя Пресвятої Тройці. Через уприсутнення Слова в Ісусі Христі, історія спасіння набирає конкретної форми в житті індивідуальної людини. Для нас означає це стільки, що Бог інспірує місію Ісуса Христа — воплощеного Слова, що стало Тілом, породжує відповідь віри, а це повинно мати своє продовження у відповіді в нашому житті. Не потребуємо шукати Бога ніде інде як в Церкві, тому що



Бог свої наміри спасіння утілеснив в спосіб повний і остаточний в житті, смерті і воскресінні Ісуса Христа.

Все наше знання про Ісуса Христа спираємо на об'явленому Богом Слові, яке записане у Святому Письмі — Євангелії. Тому так важливо є уважно слухати і читати Євангелію. У Році Віри, який почався у жовтні 2012 року особлива увага Церкви зосереджена на пізнанні Христа через щоденне читання Божого Слова. Наша Церква від 2011 року, саме через щоденну лектуру Книги Життя підготовляється до ювілею 1025-ліття Хрещення Русі-України, який будемо відзначати у 2013 році. При парафіях зав'язалося чимало біблійних гуртків, в багатьох домах «струшено порох» зі Святої Книги на те, щоб тим способом краще пізнати Бога. Радіємо тими добрими знаками поглиблення віри в нашій Церкві.

Особливим місцем для християн, де проголошується Слово Боже, є святий храм Господній, а часом Його проголошення — свята неділя. У часі Божественної Літургії і інших богослужінь Церкви, у парафіяльній спільноті вірних вчисто читаємо Слово Бога спрямоване до людини. Тоді кожний з нас нав'язує особистий контакт з Всевишнім, також через участь у святих таїнствах. Тому теж, дорогі брати і сестри, не вільно нам ставитись до неділі, дня Господнього, тільки і виключно як до дня щотижневого часу відпочинку, який переживається з далека від місця постійного проживання на різного роду культурних, політичних або спортивних розвагах [...] Від кожного з нас — учнів Христа — очікується, щоб неділя, в першу чергу, була зустріччю з Богом, навіть якщо це вимагає ще одного зусилля. А це тому, що це є природна потреба людини, яка любить Бога і хоче з Ним бути.

Після переселення в 1947 році одною з турбот переселенців був брак своїх храмів, місця в якому у свобідний спосіб могли б приносити Богові Безкровну Жертву. Сьогодні, дякуючи Божому провидінню і зусиллю багатьох наших вірних, майже всі наші парафії побудували свої святині, а деякі ще їх будують. Слава Богові, що маємо так велике прагнення свого. Однак тривожить факт, що нема кому тих храмів заповнити! Хтось скаже, часи інші, трудніші, світ помінявся, люди не такі як давніше. Один сучасний християнський письменник каже: у книзі Проповідника, є виразно написано, що людина розсудлива не повинна задумуватись над тим, котрі часи були кращі, давні чи сьогоднішні, тому що всі часи є однакові і кожний час є добрий і поганий, і в кожному часі живуть люди праведні і безбожні. Недільна зустріч у Божому храмі має нас наблизити до Бога і взаємно до себе. Парафіяльна спільнота зібрана на Ламанні Хліба — Євхаристії є знаком присутності Бога, присутності Божого Царства на землі, про що і свідчать перші слова цієї Літургії — Благословенне Царство Отця, і Сина, і Святого Духа. Блаженніший Святослав у посланні «Жива парафія місце зустрічі з живим Христом» вказує на оновлення спільноти через присутність Святого Духа у Церкві: відновлена Святим Духом церковна спільнота самим своїм буттям стає живою проповіддю Христа, присутнього у ній. Це Той самий Бог, що народився у Вифлеємі, Той самий що на Його слово повстало все.

2. Христос є у родині

Вифлеєм, в якому Слово Боже «народилося» непомітно для великого світу, був невеличкою місцевиною на межі пустині та врожайних пасовищ. Тут Слово стало надією життя для «пустині», яка у нашій традиції на іконі Різдва зображена чорним кольором печери, в якій народився Христос. Світло від Світла, Бог істиний сьогодні приходить до кожної нашої родини, яка дуже часто для світу є як Вифлеєм — маленька і без значення. Однак це її вибирає Бог на місце свого проживання!

Сьогодні для родин фундаментальним значенням є цю Божу присутність усвідомити, прийняти і на неї відповісти. Християнська родина то ця, у якій здійснюється таїнственне життя: Хрещення, Миропомазання, Пресвята Євхаристія, Покаяння-сповідь, Єлеопомазання, Подружжя, Священство. Через участь у них, родини дають свідоцтво віри і присутності Божого Слова в сьогоднішньому світі. Тому не потрібно боятися молодим хлопцям і дівчатам вступати на дорогу таїнственного подружнього життя. Також не вільно погоджуватися на спільне проживання молодих пар без вступання у подружній таїнственний зв'язок тільки з огляду на вигоду чи фінансові користі. Є це відкрите заперечення Христової правди і звичайної людської чесноті супроти «пустині світу», для якої християнське подружжя має бути свідком і вчителем Христової проповіді, а свідок має говорити правду, бо так звелів Господь (пор. Мт. 28, 20). Голошення присутності Божого Слова це не тільки обов'язок, але перш за все велика честь і гідність. Це зовнішнє свідоцтво і гідність проповіді для світу прекрасно зображає святий Іван Золотоустий: зовнішні гідності пізнається не на основі уділеного дару, але також на основі нового життя. Віруючий повинен бути світлом і сіллю світу

Різдвяне послання Блаженнішого Святослава

(Продовження з 1 сторінки)

ся перед таїнственными яслами, на яких спочиває новонароджений Христос-Господь. Про одну таку подорож, її початок, непросту дорогу та вінець розповідає нам сьогодні євангелист Матей. Ідеться про мудреців зі Сходу, ведених зорею. Коротка згадка про цих людей приховує в собі глибоку дійсність. Ці дивні подорожні, яких звано також східними царями чи волхвами, що згідно з церковним переданням називалися Каспер, Мельхіор і Бальтазар, правдоподібно, були вавилонськими астрономами, високоосвіченими людьми свого часу. Спостерігаючи за рухом небесних світил та вивчаючи докколишній світ, вони дійшли висновку, що Всесвіт не є сумішшю випадковостей, навіть більше: усе, що існує, має якусь мету, до чогось прямує, на Когось очікує. Зрушені науковим пошуком, урешті-решт ці східні царі пішли за зорею, щоб дізнатися, куди вона прямує і де є Той, на кого чекає Всесвіт. Мудреці є уособленням людства, яке, основувшись на здатності людського розуму пізнати Істину, щиро її шукають, — того людства, яке має знання, але не має розуміння всього того, про що знає.

Дивним був шлях волхвів до Істини — до пізнання правдивого Бога: Творця і Спасителя світу. Дорогою вони, напевно, вступали до не одного земного правителя, зо-

крема й до царя Ірода, проходячи його володіння. Лише прибувши за зорею до Вифлеєма, знайшовши того Єдиного, до якого прямують і кому поклоняються і небесні світила, і земні істоти, вони у Христі-Ісусі збагнули зміст усього, що існує, зрозуміли сенс своєї подорожі: від служіння зорям прийшли до служіння Богові. «Господь наш Ісус Христос, — навчає св. Іриней, — Він є Словом Божим, який у повноті часів став людиною між людьми, щоб поєднати мету із їхнім початком, тобто людину з Богом» {Проти ересей 4, 20, 4-5}. Будучи приведені до віри в єдиного Бога самою зорею, вони поклонилися убогому Дитятку. Саме в цьому Малаїті очима віри вони побачили всемогутнього Царя віків, склавши Йому в дарі золото; саме в Ньому впізнали незбагненного і вічного Бога-Творця, піднісши Йому ладан; саме в Ньому знайшли воплощеного Спасителя-Месію, Сина Божого, від віків помазаного Святим Духом, жертвуючи Йому дорожнечинне пахуче миро.

...від зізди навчилися поклонятися Тобі — Сонцю правди...

У день Різдва Христового кожна віруюча людина спішить до вифлеємського вертепу, щоб побачити в яслах на сіні маленького Ісусика та віддати Йому поклін і славу як своєму Богові та Спасителю. Для



(пор. Мт. 5, 13-14). Але якщо ти не є світлом для самого себе і не усуваєш власного зісупття, то по чому маємо пізнати, що ти християнин? По тому, що увійшов ти у святую воду? Тож це стається для тебе приводом кари [...] Людина віруюча повинна блистити не тільки тим, що отримала від Бога, але також тим, що сама внесла до спільноти.

Не лякаймося ввійти у живі відносини з Христом через активну участь у житті Церкви, через спільнотову молитву і особисте свідоцтво віри! Покріплені Божим Словом, яке має принести видимі плоди у нашому щоденному житті, бо лише ті, хто це Слово зберігає, тобто виконує, можемо з повною гордістю і чесністю назвати себе блаженними у Господа (пор. Лк. 11, 28).

Дорогі Сестри і Брати, дозвольте скласти Вам наші Різдвяні побажання.

Перш за все, бажаємо Вам, щоб у Ваших домах стало живим могутнє Слово Бога, яке зосереджене в народженому Христі. З нами Бог!, зрозуміймо ми, а потому передаймо цю правду іншим. Радість, яка сьогодні пливе з Божої присутності між людьми, нехай буде силою до зростання у вірі і освячування «пустині цього світу». Дивімося



на майбутнє через погляд Христа, а Його слова нехай завжди будуть підкріпленням у складних хвилинах життя: сказав я вам це, щоб ви мали в мені мир. У світі страждатимете. Та бадьоріться! Я бо подолав світ (Ів. 16, 33).

Пресвята Богородице, як прийняла ти Боже Слово в обійми своїх люблячих рук, так і нас дітей Всевишнього огортай материнським поглядом любові.

На Різдвяні Свята і Новий Рік із серця Вас благословимо!

+ **Архиєпископ Іван Мартиняк**
Митрополит
Перемисько-Варшавський

+ **Єпископ Володимир Юцак**
Владика
Вроцлавсько-Гданський

Перемишль — Вроцлав,
Різдво Христове — 2012

того щоб гідно пережити цей празник, кожен із нас покликаний віднайти свою дорогу до Бога, який прийшов до людини у людському тілі. До цієї особистої дороги віри кличуть нас сьогодні небесні ангельські хори, що благовістують цю велику радість світові співаючи: «Слава во вишніх Богу, і на землі мир в людях благовоління!» Вифлемська зірниця запрошує нас стати поруч з мудрецами, що йдуть із дарами, та з вірою особисто зустріти Христа-Господа, який видимо присутній між нами.

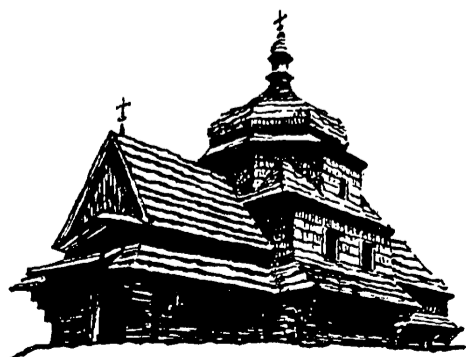
Це Різдво ми святкуємо в році, який Христова Церква проголосила Роком віри, який збігається із ювілеєм 1025-ліття Хрещення Русі-України, що його ми разом відзначатимемо всецерковною прощеною на березі древнього Дніпра при Патріаршому соборі в Києві 18 серпня 2013 року. Метою цієї нашої спільної подорожі є відновити в українському народі дар Христової віри, яка була впродовж століть для нас силою і мудрістю, що допомогла нам не тільки піднятися на вершину культурних і загальнолюдських надбань, котрі лягли в основу християнської цивілізації на Сході Європи, а й не дала втратити з очей єдине Сонце правди — Христа-Господа, перед яким меркнуть і небесні світила, і земні володарі, що не навчилися Йому поклонитися. Христова віра є тим безцінним скарбом, за допомогою якого ми, подібно до євангельських мудреців, сьогодні можемо розпізнати у цій новонародженій Дитині нашого Царя, Творця і Спасителя, не втратити істинного змісту Різдва, а навпаки збагнути мету всього, що існує: правду про наше минуле, значення нашого сьогодення та шлях у майбутнє.

Різдво — це особливе родинне свято. Наш Бог і Спаситель забажав покласти себе, як мале Дитя, в руки сім'ї: чоловіка і жінки, Йосифа та Пречистої Діви Марії,

Святіший Отець Венедикт XVI, закликаючи сьогодні вірних Христової Церкви особливо дбати про передавання віри новим поколінням, ділитися своєю вірою із ближніми, покладає найбільшу надію на християнську родину. Адже сім'я, як домашня Церква, завжди була тим осердям, в якому від початків християнства передавалася віра в Бога від батьків до дітей. Нині її завдання не змінилося: Господь вкладає в руки родини віру Церкви, закликає батьків передавати своїм дітям власну віру в Бога, виховувати їх на добрих християн. На жаль, у сучасному світі не бракує ворогів, які з усієї сили намагаються знищити традиційну родину, а найголовніше — убити осердя передавання віри в нашому народі, подібно до вбивства вифлеємських дітей. Просімо сьогодні у новонародженого Спасителя, щоб кожен батько, на взірць св. Обручника Йосифа, захищав свою сім'ю, чув над збереженням у ній дару Христової віри, а мати особливо дбала про християнське виховання свої дітей.

...пізнавати Тебе — Схід з висоти...

Історичні обставини народження Ісуса Христа, можливо, належали до найважчих в історії старозавітного Божого народу. Хоча Ізраїль і потрапив до єдиного римського простору, однак втратив свою незалежність і тисячі людей повинні були підкоритися перепису населення за наказом імператора Августа. Місцева влада була деспотичною,



розмовляла із своїм народом мовою меча. Тому євангелист Матей пише: «Тоді справдилось те, що сказав був пророк Єремія; в Рамі чути голос, плач і тяжке ридання: то Рахиль плаче за дітьми своїми і не хоче втішити, бо їх нема» (Мт. 2, 17-18). Щоб врятувати життя родини, Йосиф із Дитятком та Марією змушені були обрати долю емігрантів та втікати до Єгипту.

Але ці обставини суспільного розпачу наче лише акцентують на тому, що джерело різдвяної радості має неземне походження. Не земний володар, а Божественний Спаситель, Схід з висоти, є Той, хто народився і перетворив цю хвилю темряви, розгублення та плачу на *центр і кульмінацію історії спасіння Всесвіту*. Бо ж у цій Дитині, за словами апостола Павла, *спочиває вся повнота Божества* (Кол. 1, 19).

Порівнюючи обставини нашого сьогодення, в яких небесне різдвяне світло пробивається крізь темряву нашої ночі та кличе нас святкувати народження Спасителя, ми віднаходимо багато спільного із часом народження Христа у землі Юдейській. Різдво Христове показує нам, що нашим Спасінням є не людина, а наш Бог, який приходить сьогодні до нас: *це Спасіння само ніжно вкладається в наші обійми у вигляді маленької Дитини*. Це про Нього пише пророк Ісаїя як про Еммануїла, що значить *«З нами Бог»*, коли каже: *«Бо хлоп'ятко нам народилося, сина нма дано, влада на плечах у нього, і дадуть йому ім'я: Чудесний порадинок, сильний Бог, Отець довічний, Князь миру»* (Іс. 9, 5). Спасителем був не тодішній імператор Август чи якийсь сучасний можновладець, а Христос-Бог. Лише Він є нашим Господом, Джерелом нашого життя, сили, вічного миру і щастя, — неземної різдвяної радості, що усуває страх, дає надію на світло життя: стає радістю всіх людей (пор. Лк. 2, 10). Лише Ісус Христос, що навкис з'єднався із повсякчасною хвилюю людського життя, є тим Сходом із висоти, пізнавати якого силою християнської віри та поклонитися якому кличе нас сьогодні вся Вселенна.

Дорогі в Христі! Нехай у своєму Різдві новонароджений Спаситель наблизиться до кожного із вас та завітає із своїм небесним світлом до кожної оселі, де чекають на Нього! Нехай неземна ніжність самого Бога зворушить та зігріє серце усіх нас: тих, хто вдома, і тих, хто в дорозі, тих, хто далеко від рідної землі, і тих, хто шукає саме в ній достатку, миру і злагоди для своєї родини. Нехай небесна радість від того, що Господь об'являється там, де людська влада й сила є безсилями, подарує нам віру й надію на крашу долю нашої України.

Нехай різдвяна коляда стане для нас сьогодні, як і колись, могутньою силою, через яку ми будемо ділитися своєю вірою, обновляти наше суспільство та єднатися із всім Усесвітом, що прославляє сьогодні свого Творця і Господа.

**Христос рождається!
Славимо Його!**

+ **Святослав**

Дано в Києві, при Патріаршому соборі Воскресіння Христового, 19/6 грудня, у день Святого Миколая, архієпископа Мир Лікійських, чудотворця

Містичне Різдво босоногих

(Продовження з 1 сторінки)

взимку на довший час з хати могла вийти тільки одна особа. Багато дітей, навіть десяти чи дванадцятилітніх, не мало ще власного взуття ні штанів, не кажучи про кожух». Як тоді колядувати, як мандрувати від хати до хати в мороз, в глибокому снігу? Такі деталі забувається, бо в пам'яті лишається спомин про найважливішу правду Різдва: Бог родиться «не в царській палаті, а межі бидляти»; те, що зображено на іконі свята — тварини з людьми під одним дахом — немов живцем перенесено з нашого життя: «Багатодітні родини тиснуться в одному приміщенні з маленькими вікнами (щоб легше його ogrіти), нерідко з тваринами, курками, качками. Коли теля або ягня родиться взимку, приносять його до хати і кладуть біля печі, щоб дочекало весни» (Поллак).

Ідилія зображена на різдвяних листівках є виразом туги за світом, в якому русин не вмирав би в «середньому віці двадцяти семи років», а владою не був трактований «неймовірно брутально, часто не краще, ніж бидло» (Поллак). Такі прагнення спонукали людей емігрувати в дев'ятнадцятому столітті. Четверта хвиля еміграції під кінець двадцятого століття також хоче жити не коротше і не гірше, ніж інші європейці, та не хоче ні боятися, ні соромитися своєї влади. Тоді покидали назавжди або на якийсь час австрійську імперію. Тепер їдуть з країни, «де Радянський союз було подолано фізично», але «його спадщина і досі зберігається морально і ментально». Це діагноз з «Української хартії вільної людини», якою Ініціативна група «Першого грудня» хоче «дати поштовх до об'єднання всіх людей, які хочуть доброго і гідного життя в Україні і навколо неї». Програма лікування запропонована у Хартії базується на трьох простих думках: «Ми самі несемо відповідальність за себе», «Мораль і духовні цінності не можуть бути відкладені на завтра. Вони потрібні сьогодні», «Ми будемо те, що уявляємо, а отже, від глибини, масштабу і творчого хисту нашої уяви залежить наше майбут-

не». Не про емігрантів йдеться в тих словах з розділу «Бути українцем»: «Не треба виправдовувати власну бездіяльність неперекорними обставинами, плекаючи лінощі, заздрість і „гординю в приниженості“, які дуже часто є нашими найгіршими національними вадами». Емігранти виявляють активність, попри несприятливі обставини діють, дивують світ працьовитістю, і свідомі своєї людської гідності роблять все, щоб їх поважали. Бог, який приходить у світ у стайні, який мусить покинути рідну землю бо чигають на його життя, є Богом близьким, солідарним з нужденими, покривдженими. Але він приходить на землю не аби назавжди уподібнитись до них, але щоб їх піднести. Папа Бенедикт XVI в книжці про дитинство Ісуса з Назарету, за Карлом Бартом, наголошує, що в історії Ісуса є два пункти, коли діяння Бога безпосередньо входить у матеріальний світ: «народження з Діви і воскресіння з мертвих із гробу, в якому Ісус не лишився і не зазнав тління». Обидва ті моменти, пише Єпископ Риму, — скандал для новожитноно духа. Бо модерний дух «дозволяє Богові діяти в ідеях і думках, у духовній сфері, але не в матерії. Це перешкоджує». Проте дівиче народження і дійсне воскресіння — це «пробні камені віри», бо «якщо Бог не має влади також над матерією, тоді не є Богом».

«Ісус Христос учора і сьогодні — той самий навіки» (Євр 13,8). Як дві тисячі років тому, так і сьогодні він має владу над матерією. Над матерією історії сьогодні через Церкву, через жінок і чоловіків, які визнають його своїм Спасителем. Якщо дозволимо, щоб модерний дух обмежував сферу діяння Бога до ідеї і мислі, лишатся нам тільки містичні переживання над ідилічною різдвяною картиною. Альтернативний шлях вказує Хартія, яка в останніх словах закликає «до найскладнішої у нашому житті роботи: не чекати „золотого віку“, не падати духом під тягарем неправди, не ховатися від світу і свого життя, а постійно робити особисті зусилля».

о. Богдан Панчак

РІЗДВЯНЕ ВІНШУВАННЯ

*Різдвяна зоря зазирає до хати.
Хай буде на радість ця хата багата!
Даруй нам, Ісусе, любові у серце,
Нехай вона рясно на ближніх поллеться!*

*Зміцни нашу віру, Спасителю в яслах,
Щоб світло Твоє в наших душах не згасло!
Очисти від злого, навчи пильнувати,
У кожному дневі Тебе шанувати!*



Зоряна Живка

Лельково вшанувало в'язнів Явожна

25 листопада 2012 р. в церкві св. Юрія в Лелькові після літургії була відправлена Панахида за упокій душ жертв в 79 річницю Голодомору в Україні. Врочистою процесією люди пішли до будинку культури несучи на рушнику хліб обведений терновим вінком і гілками червоної калини. Хліб (несли п. Надія Коляса і п. Юрій Гнес) з горючою свічкою поклали на почесному місці на сцені прикрашеній прапорами та вишитими рушниками.

Голова гуртка ОУП в Лелькові п. Андрій Ожеховський сердечно привітав запрошених гостей, політв'язнів та всіх прибулих з парафії Пененжно та Лельково. Голова Ельблонзького відділу ОУП п. Стефан Дембський з теплим словом звернувся до політв'язнів, котрих позбавлено волі, які витерпіли страшні муки по різних тюрмах. Від Об'єднання українців у Польщі та Спілки українців політв'язнів і репресованих грамоти і медалі отримали: Дмитро Демкович — село Лайси, Стефанія Стех — Пакоше, Софія Бучинська — Жугені, Марія Галан — Сувки, Ольга Омелян — Загаї, Мирослав Омелян — Загаї, Юрій Галан — Кшекоти, Василь Пушкар — Беньково, Михайло Палюшок — Ружани. М. Палюшок був 8 вересня у Явожні, де відбулося вшанування пам'яті українських жертв концтабору та відзначення 65-ліття акції „Вісла”. Там йому вручено медаль. Поїздки до Явожна організувало товариство „Земля Вербицька”.

Гімназистка Олександра Гнес обдарованим вручила червоні троянди. Голова Товариства „Земля Вербицька” Марко Палюшок разом з Галиною Стехнач-Бусько та Данутою Кіх-Заторською вручили грамоти, календарі „Літопису УПА” за 2013 рік і альбоми греко-католицьких церков на Лемківщині „Святиня тиші”. Усім обдарованим „похилого віку і малої сили” присутні заспівали „Многая літа”.

Отець Богдан Крик взявши в руки хліб з терновим вінком на вишитому рушнику сказав про велике значення хліба в щоденному житті кожної людини і побажав, щоб цього кусочка хліба нікому ніколи не бракувало на цілому світі.

Слідуючою точкою врочистості був концерт зведеного хору „Чорнобривка”

з Пененжна (керівник п. Івона Онуфріук) і „Лельківські веселушки” (керівник п. Іван Солодуха). Художнім інструктором цих ансамблів є пан Михайло Семотюк — хореограф „Думки” з українського лицю в Гурові Ілавецькому. Діти концерт розпочали пісню „Ой у лузі червона калина” та заспівали ряд пісень патріотичного змісту при акомпанементі акордеону. Публіка виконавців нагородила гарячими оплесками за гарний спів. По концерті всіх слухачів почастировано покресним хлібом.

До врочистостей включилися 8 жінок з церковного хору в Лелькові. Вони заспівали в'язанку партизанських пісень. Хором опікується пані Анна Логін, яка прочитала два вірші народної поетеси Михайлини Павлюк. Для героя, бувшого партизана УПА Михайла Палюшка заспівано пісню „Приснив ми ся сон”. На закінчення концертів всі присутні заспівали гімн „Ще не вмерла Україна”.

На завершення святкувань слово взяла д-р Оля Кіх-Маслей, працівниця Ягеллонського Університету в Кракові. Усім відзначеним висловила велику подяку за їх високе почуття національної гідності та глибокий патріотизм, чесноти, які позширюють у своєму середовищі.

Свято закінчилося спільним почастунком всіх прибулих. Столи були суто заставлені всякого роду тістами, кавою, чаєм. До цього свята активно включилися дітячі з Товариства „Землі Вербицької”. Дякуємо їм за підтримку та допомогу. Сердечна подяка також голові гуртка ОУП в Лелькові п. Андрієві Ожеховському, його заступнику п. Іванові Солодусі, п. Юрієві Гнес та всім жінкам, які займалися почастунком.

Анна Логін



Зведений хор „Чорнобривки” та „Лельківські Веселушки”.



На першому плані почесні гості торжества.



Лельківський церковний хор.



Разом з Владикою перед храмом в Інську.

Святкування в Інську

17 листопада греко-католицька парафія в Інську святкувала свій 40-й ювілей. 8 січня 1971 року покійний отець Володимир Пирчак відправив першу св. Літургію для греко-католиків Інська і навколишніх місцевостей. Метрикальні книги в даній парафії почалися вести від 1972 року. Від першої Літургії систематично почали доїжджати до Інська священники з душпастирською послугою. Душпастирями, які доїжджали до Інська були: о. Петро Крик (теперішній владика), о. Андрій Шагала ЧСВВ, о. Орест Підлипчак ЧСВВ, о. Роман Врущак, о. Мирослав Трояновський, о. Йосиф Улицький, о. Дарій Вовк, о. Іван Ключник та о. Богдан Дрозд. Від 2006 року душпастирем парафії є о. Руслан Марцішак.

Сьогодні парафія в Інську нараховує 45 родин. Парафіяни згадують, що в 70-их роках їх було три рази більше. В Інську організувалися Маланки, міцно діяв гурток ОУП. Інсько називали тоді українською столицею. На жаль, відійшло до вічності багатьох свідомих українців та відданих парафіян, а молоде покоління виїжджає до великих міст в пошуках кращої долі. Незважаючи на кількість та різні проблеми, греко-католики в Інську є дуже активні і віддані своїй Церкві. Богослужіння від початку до сьогоднішнього дня проходять в місцевому костелі.

17 листопада святиня в Інську заповнилася місцевими парафіянами та гістьми. Божественну Літургію очолив господар Вроцлавсько-Гданської Єпархії Владика Володимир Ющак. На святкування прибули: о.

протосинкел Богдан Галушка з Кошаліна, о. Марко Сосницький з Колобжегу та о. Роберт Роса зі Щеціна й парох римо-католицької парафії в Інську о. Чеслав Фриска зі своїм сотрудником. Не забракло представників місцевої і районної влади. Великою радістю була для всіх присутність хору „Камертон” з мазурського відділу ОУП, який своїм співом збагатив парафіяльне торжество.

У цей день парафіяни зустріли Преосвященного Владика хлібом і сіллю, привітали щирими словами і квітами. Адміністратор парафії о. Руслан Марцішак висловив подяку за присутність духовенства, представників влади і всіх вірних. У своєму пастирському слові Владика згадав нелегку історію вірних до 1989 року, а також дякував за витривалість і жертвенність в будіванні спільноти

на західних землях Польщі. Після Літургії своїми спогадами про початки парафії поділилася пані Марія Леськів, довголітня вчителька української мови в Інську. Всі присутні мали можливість послухати церковні твори у виконанні хору „Камертон”.

Після молитовної частини духовенство, парафіяни та запрошені гості засіли до святкового столу в ресторані. Можна було також розрадитися українськими піснями, поспілкуватися між собою і поділитися радістю даної хвилини. Всім парафіянам і жетводавцям за організацію цього величавого дня в інській парафії велика подяка. (орм)



Привітання Кир Володимира.



Учасники "Парафіяди 2012".



Змагання у настільному тенісі.



Парафіяльне свято в Старгарді Щецінському



Кир Володимир з вірними у Старгарді Щецінському.

18 листопада Преосвященний Владика Володимир Ющак відправив Архиєрейську Літургію в новобудованій церкві в Старгарді Щецінському.

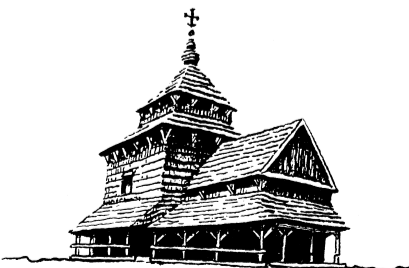
Владика сердечно зустріли та привітали старгардські парафіяни. Великою радістю було молитися і прославляти Бога у своїй церкві. Парафія в Старгарді від 2009 року будує свій храм. Через велику жертвенність і працю парафіян вдалося багато зробити. Щоб могли постійно молитися в збудованій церкві, ще треба довершити декілька етапів, які вимагають фінансів.

Преосвященний Владика в проповіді подякував всім вірним за труд, який несуть у справі будови, але також підкреслив значення будови і віднови живої Церкви за прикладом св. Йосафата, покровителя старгардської парафії.

Після Літургії відбувся чин посвячення нових хоругв і свічників. Візит Владика у Старгарді закінчився святковим обідом.

Всім, хто може фінансово допомогти в будові нашої церкви подаю банківський рахунок. Одночасно складаємо щирі слова подяки тим, хто нас до цього часу фінансово і молитовно підтримував. (орм)

Parafia Grecko-Katolicka
św. Józefa Męczennika
os. 1000-lecia 1/5,
73-110 Stargard Szczeciński
nr 07194010763014295800000000
Kod Swift: AGR1PLPR



Парафіяда Вроцлавсько-Гданської Єпархії

У листопаді 2012 р. в рамках греко-католицької „Парафіяди” Вроцлавсько-Гданської Єпархії відбулися XII вже спортивні XII змагання. Перші матчі були розіграні 11 листопада 2012 р. у Білому Борі для дітей та молоді з кошалінського та слупського деканатів, а потім 17 листопада в Шпротаві для вроцлавського і зеленогірського деканатів. Діти та молодь взяли участь в змаганнях з міні-футболу, настільному тенісі та в шахи.

У Білому Борі у футбольних змаганнях взяло участь 14 команд в двох групах: молодшій та старшій.

У молодшій групі черговість була наступною: 1. Інсько-Старгард Щецінський 2. Білий Бір I 3. Мішана команда, у якій заграли хлопці з Тшеб'ятова, Колобжега, Мендзибожа, Білого Бору 4. М'ястка, 5. Тшеб'ятів — дівчата, 6. Білий Бір II, 7. Кошалін, Члухів. У тій групі додаткову нагороду признано дівчатам з Тшеб'ятова.

У старшій групі черговість була наступною: 1. Кошалін 2. Білий Бір I 3. Мендзибуж 4. Битів 5. Колобжег 6. Мішана команда: хлопці з М'ястка, Тшеб'ятова, Члухова 7. Білий Бір II.

Кожна команда в нагороду отримала м'яч, кубок та медалі, які спонсорувала німецька організація Реновабіс. Індивідуально у молодшій групі найкращими бомбардирами виявилися хлопці: Петро Гах з Колобжегу, Андрій Боднар та Віктор Томашевський з Білого Бору і Радослав Кілик зі Старгарду Щецінського. Організатори Парафіяди признали також нагороди воротарям. Найкращі воротарі репрезентували команди з Інська, Білого Бору I та Мішаної команди.

У старшій групі найкращими бомбардирами були: Петро Кулик з Битова, Адрян Надлонек з Кошаліна, Гарасим Данило з Битова та Павло Вуйтів з Мендзибожа. Нагороди отримали також воротарі з Білого Бору I, Битова та Кошаліна.

Другою конкуренцією нашої Парафіяди були змагання у настільному тенісі. Відбулися в трьох групах. У молодшій групі черговість була наступною: 1. Антін Маєвський з Кошаліна 2. Захар Струк з Білого Бору, 3. Петро Тшцінський з М'ястка. У старшій групі черговість була така: 1. Себастьян Ринглевський з Битова 2. Ярослав Качір з Колобжегу 3. Орест Масьлянік з Члухова. В групі дівчат: 1. Анета Марканич з Тшеб'ятова, 2. роксана Стахнік з Кошаліна, 3. Катерина Сенько з Тшеб'ятова. Тут також переможці отримали кубки та медалі.

3 черги в Шпротаві у футбольних змаганнях змагалося 5 команд. В молодшій групі перемогла команда з Лігниць I, а дальші місця виглядали ось так: 2. Вроцлав 3. Зелена Гора 4. Лігниця II 5. Позжадло.

У старшій групі заграли три команди, з Лігниць, з Пшемкова та команда священників й опікунів. Перемогла команда з Лігниць, друге місце випало для Пшемкова, а третє для мішаної команди.



Кубок перемоги.

Індивідуально у молодшій групі найкращими бомбардирами виявилися хлопці: Данило Старинський з Лігниць, Артур Новаківський з Вроцлава та Миколай Гавран з Лігниць.

Організатори признали також нагороди воротарям. Найкращі воротарі репрезентували команди з: Лігниць I, з Зеленої Гори та з Вроцлава. Признано також нагороду для наймолодшого учасника — Івася Буковського з Лігниць.

Змагання у настільному тенісі відбулися у двох категоріях — для хлопців та дівчат. В групі хлопців переміг Михайло Буковський з Лігниць, 2. Данило старинський з Лігниць 3. Матей Ющик з Зеленої Гори та Пилип Кубашек з Вроцлава. У категорії дівчат перемогла Анна Бунзило зі Шпротави, 2. Юлія Пецух з Позжадла 3. Катерина Старинська зі Шпротави.

У Шпротаві відбулися також змагання в шахи. Змагання попроварила Анна Карлик. У цій конкуренції перемогла Марія Карлик з Новгороду Бобжанського 2. Артур Новаківський з Вроцлава, 3. Григорій Малиняк з Лігниць.

Організаторами нашої Парафіяди були: Комісія до Справ Дітей та Молоді, Душпастирство Спорту Вроцлавсько-Гданської Єпархії та усі грекокатолицькі парафії з вроцлавсько — гданської єпархії.

До чергових змагань і хай перемагають найкращі!

о. Аркадій Трохановський



Разом на закінчення спортивних змагань.

Парафія свв. Сергія і Вакха в Римі

О. Марко Ярослав Семенен — віце-парох парафії свв. Сергія і Вакха в Римі та Пасторальний Координатор для душпастирства українців Італії при Єпископській Конференції Італії.

— **Розкажіть, будь ласка, історію заснування парафії свв. Сергія і Вакха в Римі?**

— Парафію заснував рівно 41,5 року тому Блаженіший Патріярх Йосиф Сліпий, попросивши про це тодішнього Кардинала вікарія Святішого Отця для Риму Кардинала делл Аква. Це було Боже провидіння, тому, що жодна з національностей не має своєї парафії. Блаженіший Йосиф повернувши із заслання з Сибіру, побачив, що українська Церква через певні історичні моменти втратила весь свій давній маєток, наданий ще Папою Урбаном VII після Берестейської унії для київських Митрополитів. Тоді Блаженіший Патріярх доклав старань, щоби відкупити маєток і тоді заснував парафію для українців під покровом свв. Сергія і Вакха. Звичайно, що це був певний подарунок Святішого Отця і Кардинала, бо на той час українців у Римі було дуже мало: кільканадцять родин і студенти, які навчалися в Папській колегії св. Йосафата. Патріярх Йосиф Сліпий передбачив, що це місце буде колись потрібне українцям в чужині, хоча у тому часі в 60 і 70 рр., з України ніхто тут не приїжджав, а лише українці з діаспори: з Америки, з Канади та з інших країн. Однак він засновує це місце і сьогодні ця парафія є місцем духовного життя для нашої української еміграції. Патріярх Йосиф Сліпий будує собор св. Софії, який цього року був відновлений і який є місцем молитовних зустрічей. Зате довколишня територія використовується для багатьох культурних заходів, в яких беруть участь українці.

— **Як сьогодні виглядає структура Української Греко-Католицької Церкви в Італії?**

— Якщо говорити про структуру, то практично її немає, тому що згідно канонічного права, ми є поза своєю територією. Однак, на щастя, ми маємо тут свого єпископа преосвященного владика Діонізія Ляховича, який з призначення Синоду і Конгрегації для Східних Церков є Апостольським Візитатором для українців греко-католиків в Італії та в Іспанії, а з боку Єпископської Конференції Італії я виконую функцію Пасторального Координатора, однак ми з владикою працюємо разом, маємо спільне бюро, видаємо один журнал та спільно ведемо сайт.

— **Як формулювалася українська спільнота в Італії?**

— Основний наплив українців заробітчан, як ми їх називаємо, в Італії розпочався в 1995-1996 рр. і від того часу продовжується історія душпастирства. Першими, які розпочинали своє душпастирство безпосередньо з українськими емігрантами, були: д-р о. Іван Музичка — довоглітній парох парафії свв. Сергія і Вакха та отці Василіяни, які йому допомагали. Вони почали правити богослужіння в Римі, Неаполі і інших місцевостях. Коли збільшувалося число вірних, на допомогу прийшли священники-студенти, які вчилися в папських університетах. Тоді Єпископська Конференція Італії, щоб впорядкувати справи душпастирства, назначила першого координатора о. Василя Поточня-

ка, після був о. Олександр Сапунько, а тепер протягом останніх 15 років є я.

— **Які форми праці з вірними? В який спосіб Церква допомагає українцям, які приїжджають в Італію?**

— Від самого початку, для тих, хто приїжджав, церква ставала першим місцем зустрічі. Тут люди, які приїжджали до чужої країни, покидаючи рідну землю в пошуках праці в першу чергу приходили до храму, де знаходили підтримку і пораду. На сьогоднішній день очевидно ситуація змінилася під духовним оглядом на краще. Маємо вже 140 душпастирських осередків, які в першу чергу є місцем молитви, евхаристії і покаяння.

З другого боку, в умовах цієї еміграції проповідання Євангелії не відділюємо від соціальної діяльності, а саме допомагаємо, як можемо в пошуках праці, відправляючи людей до відповідних структур: до «Карітасу» чи «Мігрантес».

Церква в Італії багато часу присвячує діяльності пов'язано з пробудженням національної свідомості, тому що на жаль, еміграція має негативний вплив на національну свідомість. Через організацію різних заходів, а саме: спільні святі вечори, День незалежності, концерти в пам'ять великих постатей Церкви: Андрея Шептицького, Патріярха Йосифа Сліпого та в день інших пропам'ятних дат намагаємося щоби таким чином збирати нашу спільноту, формувати її і одночасно пригадувати їм ким вони є, звідки вони вийшли, закликаючи їх до збереження своєї ідентичності, культури, яка не є менше вартісна від італійської культури, від країни, в якій ми проживаємо. Один з французьких письменників сказав, що пам'ять є подібна до мідної таблиці, що часом стирається. Церква, в такому позитивному значенні, стається таким різцем, щоби ці букви в людській пам'яті постійно відновляти.

— **Оскільки Ви, отче працюєте з українськими емігрантами, скажіть, будь ласка, як впливає на психіку людей еміграція?**

— Я завжди говорю про два аспекти. З одного боку еміграція, через те, що кинула багатьох людей в інші обставини життя, зокрема в самотність, в іншу культуру, в інший спосіб мислення, привела багатьох до Церкви. Це стало позитивним моментом для окремих осіб, що вони, не будучи в Україні практикуючими християнами з тих, чи інших мотивів, тут віднайшли Бога, прийшли до Церкви. Коли людина самітня, переживає непевність чи навіть депресію, то все ж таки, слава Богу, що одним з перших дій, до яких вона вдається є сповідь, Святе Причастя, молитва. З іншого боку, еміграція причинюється до руйнування української родини. На жаль, великий процент сімей розпадається, коли жінка чи чоловік виїжджають на заробітки. Довга розлука впливає на втрату родинного зв'язку, втрату любові, розпадаються родини, страждають діти. Завжди стараємося говорити батькам, про те, щоб не дбали лише про матеріальне, а в першу чергу дбали про духовне життя. Часто трапляється, що висилаючи дітям тільки гроші, руйнуємо їх дуже сильно. На жаль, маємо теж багато випадків, коли чуємо від тих самих батьків, що дитина змінилася, що набула поганих звичок. Розлука, що я вже згадував, викликає депресію, безнадію, тому ми завжди стараємося подавати їм, на



Церква Свв. Сергія і Вакха у Римі.

скільки можемо, руку допомоги, кажучи, щоби найперше, все-ж-таки вдавалися до Бога, до моменту віри, а уникали якихось інших розв'язок цих своїх переживань.

— **Чи УГКЦ співпрацює з іншими спільнотами в Римі?**

— Звичайно, що така співпраця є, тому, що ми дуже часто відбуваємо спільно різні свята. Кожного року в Римі відбувається т.зв. «Festa dei Popoli», тобто «Свято народів», де мають можливість презентуватися всі національні меншини, що є християнами-католиками. Свято починається спільною Літургією, де кожна етнічна група співає свою частину Служби Божої. Опісля відбувається концерт, а також організується виставковий павільйон, в яких кожна група представляє своє мистецтво, фотогалереї, своє національне багатство. Крім цього ми мали дуже цікавий досвід цього року. Вперше відколи ми тут є, ми спробували зробити «прощання з колядою». Ми завжди завершуємо в цей спосіб різдвяний цикл, а цього року ми вперше запросили хор Грузинської Православної Церкви, а також італійських дітей, які співали нам гарних колядок.

— **Як думаєте, чи Йосиф Сліпий, основоположник римської парафії для греко-католиків, був би вдоволений з сьогоднішнього релігійного життя українців у Римі?**

— Це не є легке запитання. Я думаю, що Блаженіший Сліпий радіє в небі через те, що він так наперед, далекоглядно вмів задбати за свій народ, який має тут в Римі місце, де

може прийти як до рідної хати. Напевно не був би вдоволений з юридичного нашого статусу. Душпастирство є, воно існує, функціонує, але ми обмежені законодавством італійської Церкви і фактично усі наші священники є законтрактовані як капеляни, але при латинських єпархіях. З огляду на це, що діаспора нині є дуже великою, вже наш виступлений Патріярх Блаженіший Кардинал Любомир Гузар почав спроби для утворення структурної одиниці для українців греко-католиків. Сьогодні надалі продовжує це Блаженіший Святослав Шевчук. За офіційними статистиками в Італії легально перебуває 235 тис. українців. Ще біля 60-70 тис. є незалегалізованими. Згідно наших статистик біля 100 тис. це греко-католики, оскільки перша діаспора була все ж таки з Західної України (з львівської, тернопільської, івано-франківської областей, з Закарпаття), тому ми маємо великі сподівання, що Боже провидіння дасть силу нашим єрархам в згоді з єпископською конференцією у майбутньому утворити тут якусь структурну одиницю, чи це буде якийсь один ряд, чи єпископ помічник при Єпископській Конференції, який займатиметься питаннями українців греко-католиків, чи це можливо буде єрзархат, про це ще важко говорити наперед. Надіємося, на такі зміни, які дадуть нам можливість ефективніше працювати.

— **А як Вам подобається життя в Римі?**

— Знаєте, в священстві мало може подобатися чи не подобатися. Ми є всі солдати, куди нас Церква кли-

Молодь у духовному притворі

Є таке місце, яке називаємо притвором. Це найближча до входу частина церкви. Зазвичай притвор відокремлюється від храму вірних стіною з дверми. Кожен з нас, чи то молодий чи старший, його бачив, у ньому стояв, через нього проходив. Це невід'ємна частина більшості церков. Вона символізує сферу земного буття, а в давні часи була призначена для ще не охрещених. Сьогодні така практика не обов'язує. Кожен стає чи сідає у церкві там, де йому вигідно, де добре чує і добре бачить, або, де інші його не бачать. Кожен має якусь своє безпечне місце. Почуття безпеки у наш час дуже важливе. Також у Церкві ми його потребуємо і якщо хочемо то віднаходимо.

Молодь

Сьогоднішній світ, як ніколи ворожий християнам. З різних місць від різних людей чуємо і бачимо атаки на Церкву, на священників, на вірних. Кожного дня. Цей самий світ сприяє уніфікації, злиттю всіх в одну безнаціональну масу. Все має бути європейське: і закон і народ і цінності. Медіа нас до цього переконують не показуючи навіть можливості вибору — бо для них вибір є тільки один: відкинути Ісуса Христа. Християнство зневажають і висміюють. Як у цьому всьому бути нашій молоді? Як вірити і в що вірити, як бути близько Бога у рідній УГКЦ? Багато представників мого покоління має саме такі проблеми, дилеми, переживання. Може рідко про це говорять, може нечасто хтось слухає. Сьогодні наша молодь у багатьох випадках знаходить собі таке місце у нашій Церкві, яке я б назвав «духовним притвором». Перебування у ньому дає ілюзорне почуття безпеки. На висміювання тих з-поза Церкви можна сказати — я тільки так собі стою, зразу біля виходу, це така традиція і нічого більше. На заохочення тих, хто підійшов ближче до Христа, можна безпечно відказати — я вірю в Бога але це моя приватна справа.

Нас також це стосується

Сьогодні у Польщі головна атака іде по римокатоликах. Ми, ніби, трохи в тіні. Однак ми

і вони творимо одну і ту саму Христову Церкву — одне Тіло Христа. Тому кожен удар по них доходить і до нас, хоч вже з меншою силою і трохи пізніше. Але і нас є менше. Тому коли хтось відтягує польську молодь від Римо-Католицької церкви, то також, прямо чи ні, впливає на нашу молодь та її ставлення до нашої Церкви. Підлягаємо тим самим процесам, що і більшість. Це що сьогодні світ є такий це частинно і вина християн, також нас — українських греко-католиків. Наш ворог має велике знання, він постійно вчиться і шукає. Наш ворог є «гарячим» у своїх переконаннях. А Церква так часто терпить від браку аргументів своїх вірних, тобто від нашого релігійного аналіфетизму. Бо нам не хочеться читати Святого Письма, заглядати у молитвеники (щоб правильно знати слова літургії), слухати недільні проповіді. «Ми — не вони і нас це не стосується» — так собі пояснюємо. Це звичайне духовне ліниство, яке не має оправдання. Оця «холодність» у вірі стосується також молоді.

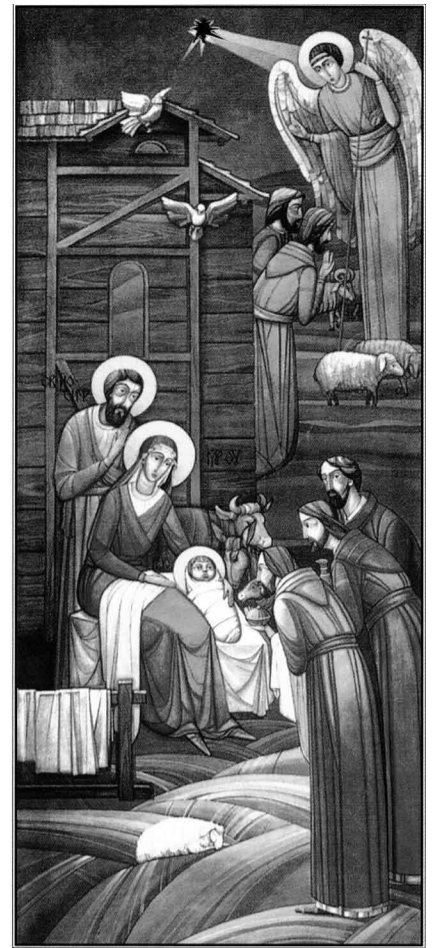
Губимо найважливіше

До Церкви нерідко ставимося як до місця зустрічі з людьми і тільки з людьми. Наші храми є місцем нашого українського життя, місцем, в якому є «свої». І дуже добре — бо Церква має бути спільнотою, в якій себе знаємо і собі довіряємо. Тільки у цьому всьому часто губимо сенс нашої віри, губимо само-

го Ісуса Христа. Не бачимо Його в церквах, не бачимо Його живого. Забули ми, що Він є з нами і чекає коли про нього згадаємо. Чекає, коли повністю відкриємо себе для Нього, коли наша віра не буде наслідком страху перед вічним життям, а буде впливати з любові до Нього. Моєму поколінню варто постійно пригадувати: Ісус Христос є; тут, тепер чекає — зроби крок, відкрий йому своє серце, всі свої болі і переживання, поговори з Ним — вийди з «духовного притвору»! Християнство є унікальне бо пропонує самого Бога, молодь, спершу, дуже часто думає про накази і заборони, які є в Церкві, і за ними не бачить Найважливішого. Нова євангелізація має нам пригадати, що Ісус Христос є центром, сенсом і метою. Молодь забула або не знає, що коли відкриється на Ісуса Христа, то всі церковні приписи не будуть тягарем, не будуть цілком самою в собі. Бо всі заповіді, заборони, пости, повчання є дороговказами, які до Бога ведуть. Всі вони випливають з Божої любові до нас — Ісус Христос подає нам саме такий а не інший GPS. Бо Він хоче одного — щоб ми дійшли до мети, до нашого вічного щастя.

Дві дороги

Сьогоднішня молодь є розбита між тим, що подають медіа а тим, що



є нормальне і нерідко не знає куди йти, що її чекає, на що орієнтуватися. За комп'ютером, постійно слухаючи музику чи сидючи на фейсбуці не має часу щоб зупинитися. Хтось постійно нас жене вперед. А ми дозволяємо себе гнати і приймаємо те, що нам заважає. У такому шумі важко вслухатися у свої справжні потреби. Не задумуємося над своїм життям. Здається, що часом бракує когось, хто показав би нам не релігійну систему а живого Ісуса Христа. Без пізнання Його надалі будемо перебувати у «духовному притворі», з якого, попри те, що є лише кілька кроків до ближчого пізнання Бога, то є також лише кілька кроків до виходу.

Ігор Горків



че, туди ідемо. Я приїхав до Риму в 2004 році на студії, закінчивши ліценціат з Літургії на Східньому університеті і точно мав бути в Україні, але потім повернувся на докторат і через якийсь час мене покликано до праці тут при парафії. Бог має своє Провидіння, яким нас веде і тому я Богу дякую, що я є в Римі. Не можна нарікати, є свої позитиви, свої негативи, але все ж таки це є Вічне Місто і ми розуміємо наскільки Господь справді веде свою Церкву вже протягом 2 тис. років, через таку, може людську недосконалість, але все ж таки Він її провадить. Зрештою з цього місця була збережена наша Церква, тому, що в ті часи радянської неволі, я думаю, що це було однаково і для Польщі і для України. Голос наших отців з Радіо Ватикан це був для нас голосом надії, за те я дякую Богу. Ми тут завдяки Патріярху Йосифу Сліпому і його такій пророцькій настанові до свого народу, ми маємо матеріальний фундамент, ми єдина нація, яка має свою парафію. Ми маємо прекрасну церкву свв. Сергія і Вакха, Патріярший двір на майдані Мадонна дей Монті, собор св. Софії. В нас є дві Папські Колегії, Курія Отців Василіян, Генеральна Курія Сестер Службениць, сестер Василянок, тобто є великий потенціал з ким працювати і це дає великі результати.

— Дякую дуже за розмову і бажаю успіхів у житті.

— І я вам дуже дякую і зичу Божого благословення і всього найкращого. Слава Ісусу Христу!

Розмову провела Роксана Тхір

Пінзель підкорив Париж!

У найпопулярнішому музеї світу, паризькому Луврі, відкрилась виставка видатного митця середини XVIII ст. Іоанна Георга Пінзеля. Скульптури українського Мікеланджело вразили найвибагливіших поціновувачів світового мистецтва. «У французької делегації стався шок, коли вона вперше побачила Пінзеля», — розповів на відкритті куратор виставки, зберігач відділу скульптури Лувру Гійом Шерф.

«Досі Пінзеля ніхто не знав. У книжках про бароко його імені не було, — каже Гійом Шерф. — Скульптура Святого Іоанна — моя улюблена. Гляньте, як Іоанн молитовно дивиться на Христа. Хотіли створити у Луврі те ж, що й Пінзель у церкві Годовиці. Цей ансамбль схожий на піраміду, в центрі якої Ісус, а з боків янголи, потім Авраам та Ісаак. Поставили цю скульптуру як піраміду, аби справити враження поривчастого руху вгору. І ось вона — уся наче театр. Експресія, чуттєвість і глобалізм — цей потужний стиль зближує Пінзеля з європейським бароко. А головне — він вмів бути близьким до людей. Богоматір Пінзеля, яка плаче за своєю дитиною, зрозуміє будь-яка жінка. Його Авраам — це саме зло, а Ісаак — втілення добра».

«У Луврі представлено 27 творів Іоанна Пінзеля з фондів українських музеїв. До ек-



Скульптура з засобів Львівського музею І. Пінзеля.

позиції увійшло також кілька робіт скульптора, які привезли з Польщі та Німеччини, — розповіла «ВЗ» в. о. завідувача реставраційного відділу Львівської національної галереї мистецтв Роксолана Мокрій. — Французькі митці вражені пред-

ставленими творами українського генія. Відзначають об'єм та динаміку скульптур».

Генеральний директор Львівської національної галереї мистецтв Лариса Разінкова-Возницька, яка разом з колегами побувала на відкритті виставки «Скульптура бароко в Україні середини XVIII століття: Іоанн Георг Пінзель» у Луврі, наголосила, що презентація українського Мікеланджело у Луврі — втілення мрії її батька. Покійний директор Львівської галереї мистецтв Борис Возницький врятував спадщину Пінзеля та відкрив її світові. Саме він створив у Львові Музей сакральної скульптури Пінзеля. У своїх численних наукових працях Возницький писав про Пінзеля так: «Це був один з найбільш талановитих європейських скульпторів XVIII століття, але одночасно один з маловідомих».

Переговори з Лувром Борис Возницький розпочав три роки тому. Весь цей час українські реставратори працювали над реставрацією скульптур Пінзеля, аби світ побачив твори українського генія у повній красі.

Наука бути вільним – українська хартія вільної людини

До уваги Читачів часопису «Благовіст» пропонується стаття (зі скороченнями), авторства п. Анни Черевко, із всеукраїнської газети «День» нр. 226 (11.12.2012р.), про «Українську хартію вільної людини», схваленої ініціативною групою Порозуміння «Першого грудня», на Національному Круглому Столі, з нагоди І-річницї створення Порозуміння «Першого грудня», в 20-річницю референдум за Незалежність України — 01.12.2011р. Серед засновників цієї Ініціативної Групи є також блаженніший кардинал Любомир Гузар.

«Наріжним каменем нашої хартії, — йдеться в заяві ініціативної групи «Першого грудня», — є три прості думки: ПЕРШЕ — відповідальність за своє життя, а отже, його успіх, добробут і щастя нікому не може бути передано. Ми самі відповідаємо за себе; ДРУГЕ — мораль і духовні цінності не можуть бути відкладені на завтра. Вони завжди потрібні сьогодні; ТРЕТЄ — ми будемо те, що уявляємо, а отже, від глибини, масштабу і творчого хисту нашої уяви залежить наше майбутнє».

Учасники круглого столу, який провела група «Першого грудня» цими вихідними (08.12.2012р.), пропонують починати з історичної самоосвіти

Основними питаннями, які порушували під час круглого столу, стали проблеми узаконення, обґрунтування та, головне, усвідомлення свободи. Ініціативна група визначила 10 напрямів, за якими слід працювати кожному українцеві, щоб стати вільним: *бути вільною людиною, бути українцем, бути активним громадянином, любити, мислити, бути господарем, бути лідером, бути відкритим суспільством, бути успішною державою та бути учасником демократичної спільноти.*

Учасники круглого столу зауважили, що основними перепонами на шляху до свободи історичної спільноти є її історичний бекграунд: невміння скористатися з минулого досвіду аби зробити правильні висновки та небажання виявити й подолати проблеми, успадковані після розпаду Радянського Союзу.

Блаженніший Любомир ГУЗАР, член ініціативної групи, наголосив на потребі усвідомлення понять «вільна людина» та «власна свобода», без яких людина не може бути досконалою. На значенні історичної спадщини наголосив і Мирослав Попович, директор Інституту філософії імені Григорія Сковороди НАН України. «Варто зауважити, що в усіх країнах, які звільнилися від тоталітаризму, все ще діє сталінський зразок влади. Немає



сили, яка може примусити суспільство стати демократичним. Це — питання виключно людської волі». Згубний вплив сталінізації відзначив й історик Володимир В'ятрович: «Зупинка десталінізації обернулася в сталінізацію України. І не тільки її минулого, а й сучасного. Пам'ятник Сталіну споруджений у 2010-му став передвісником придушення свободи слова і появи в нашій країні політв'язнів». На думку учасників дискусії, досконале знання історії та «позбавлення від історичного сміття» та «каші в головах» матиме сприятливий вплив на становлення та подальший розвиток української держави та творення української нації.

Лариса ІВШИНА, головний редактор газети «День»: — З цієї хартії кожен може взяти певні настанови, з якими він згоден, обдумати їх. Усі вони важливі, але я хочу зосередитися на одній думці, викладеній у хартії: *одне з найважливіших завдань вільної людини — самостійно мислити.* Чи варто говорити, що ми безпорадні в інформаційному просторі? На мій погляд, краще робити якісь інструментальні кроки, наприклад такі, які робимо ми в газеті вже більше 15 років. Найперше, потрібна широка історична самоосвіта. Я вже кілька разів пропонувала створити таку цінну річ як список літератури. Ми прийшли з різних українських світів, з різними багажами, й добре було б зробити свій топ — 10 книжок, які мудреці пропонують прочитати зараз, щоб у нинішньому світі розливної інформації людина мала на що спертися. Наприклад, цьогорічна серія «Броньбійна публіцистика». Я сама довго йшла до того, щоб прочитати «Москву, Маросейку» Шевельова. Багато людей після прочитання казали, що ця стаття дуже цікава. Як відомо, Шевельов назвав три українські проблеми: *Москва, кочубейщина і провінціалізм.* Я б хотіла зазначити, як сьогодні повертається фраза про Москву. Для нас Москва досі не просто зовнішня проблема, а внутрішнє питання. Українці протягом століть не змогли визначитися: ми хочемо бути імперією, в недозадженному стані, чи ми хочемо бути республікою. Це може здатися дуже віддаленим, але коли ми обговорювали книжку «Сила м'якого знака» чи нещодавно поставлену в Києві й Донецьку *н'есу Куліша «Мина Мазайло»*, звертали увагу на запитання: «Чому українці дуже часто зрікалися себе?». Вони переходили на службу до імперії, бо хотіли бути імперським центром.

Євген СВЕРСТЮК, політв'язень, учасник Ініціативної групи «Першого грудня»: Надзвичайно важливою є проблема *десталінізації масової свідомості*, яку підняла Лариса Івшина. Якщо ви не лікуєте якусь хворобу, вона пускає метастаз. Ми маємо факт цієї глибокої моральної хвороби, але навіть не даємо її діагнозу. Йдеться про лікування хвороби, яка має характер злоякісної пухлини. Для того, щоб її позбутися, має бути підтримка зверху, якщо є держава, але не менш важливим є лікування «знизу».

Не менш актуальним сьогодні є й питання історичної самоосвіти, адже це — занедбана ділянка. Історія України була в нас забороненим предметом. *Довженко свого часу писав, що ми — єдина в світі країна, в університетах якої не вивчається її історія.*

УКРАЇНЬСЬКА ХАРТІЯ ВІЛЬНОЇ ЛЮДИНИ

Ми, учасники Ініціативної групи «Першого грудня», укладаємо цю Хартію, щоб висловити те, як бачимо життєві орієнтири для нашого суспільства, і водночас дати поштовх до об'єднання всіх людей, які хочуть доброго і гідного життя в Україні і навколо неї.

Виявилось, що люди далі й дедалі більше сподіваються на чужу ласку, а не на власні сили.

Нові економічні умови змінили країну і водночас загострили найгірші людські інстинкти: жадобу збагачення, захланність і споживацтво.

Падіння останньої імперії повернуло нас до засадничих істин про будову на фундаменті закону та правди і про будівничих, які покладаються на власні сили і Божу допомогу — вищу поміч, яку відчують совістю.

Ми знову бачимо по всьому світу рух до смислу, який має стати духовним орієнтиром для сучасної людини.

Наріжними каменями нашої Хартії є три прості думки.

Перше. Відповідальність за своє життя, а отже, його успіх, добробут і щастя нікому не може бути переданою. Ми самі несемо відповідальність за себе.

Друге. Мораль і духовні цінності не можуть бути відкладені на завтра. Вони завжди потрібні сьогодні.

Третє. Ми будемо те, що уявляємо, а отже, від глибини, масштабу і творчого хисту нашої уяви залежить наше майбутнє.

Людина прагне бути вільною, бо саме свобода надає смислу, гідності і цінності людському життю. Це і є дорога до щастя, до якого ми, віруючі і невіруючі, але всі у широкому філософському сенсі Божі діти, покликані.

1. БУТИ ВІЛЬНОЮ ЛЮДИНОЮ

Усі люди створені вільними. Саме це найвагоміше право людини, отримане кожним/кжною від народження, визначає суть нашої цивілізації.

Невільна людина не здатна бути ані щасливою, ані захищеною, ані впевненою у своєму майбутньому.

Бути вільною людиною — це насамперед означає брати на себе відповідальність.

Не треба жити постійним почуттям скривдженості і жалем до себе. Бути вільною людиною означає вірити у свої сили.

І найважливіше: бути вільною людиною означає чинити добро.

Саме в цьому полягає найглибший смисл свободи вільної людини.

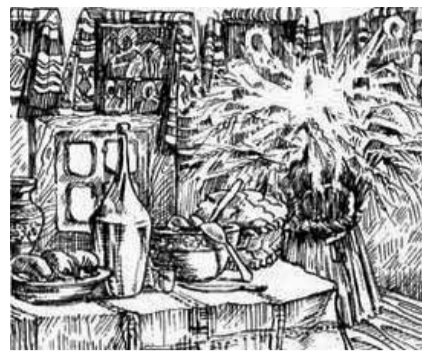
2. БУТИ УКРАЇНЦЕМ

Перше і найважливіше: потрібно плекати національну гідність.

Не шукаймо винних у власній долі.

Будьмо сильним народом і пам'ятаймо як про переможні, так і про трагічні сторінки.

Не забуваймо про ті вчинки, коли ми свідомо чи несвідомо чинили кривду іншим народам.



Не плекаймо зла й ненависті за свідомі та несвідомі кривди проти нас.

Не треба оцінювати себе крізь уяву інших народів і бути надміру залежними від чужих похвал і образ.

Водночас сучасне поняття української нації виходить за етнічні межі і є явищем політичним, яке стосується й охоплює кожного українського громадянина.

Бути українцем означає володіти українською мовою або прагнути до оволодіння нею: не лише мова робить з нас українців, але саме та колосальна енергія, яка походить від особистого зусилля дбати про українську мову, навчитися і спілкуватися нею, й перетворює нас із населення в єдиний народ.

Світове українство є ще одним виміром нашого буття.

Ми повинні мислити світовими категоріями сприйняття українства й застосовувати їх у політичному, економічному та культурному житті нашого регіону, Європи і планети.

3. БУТИ АКТИВНИМ ГРОМАДЯНИНОМ

Щоб бути активним громадянином, слід насамперед усвідомити, що державність і демократія — це не лише політичні, але й духовні цінності.

Бути активним громадянином означає підтримувати іншого у захисті його прав, бо це — наші спільні права.

Бути активним громадянином означає виявляти ініціативу задля добра свого дому, сусідства, місцевої громади чи всієї української спільноти.

Бути активним громадянином означає не усуватися від політичного життя, а робити політичний вибір, навіть обираючи між недосконалою політичними силами, втім діючи по совісті і дбаючи про зміни в житті країни.

4. ЛЮБИТИ

Любити означає бажати ближньому добра.

Для нашого суспільства «любити» насамперед означає виявляти толерантність до політичних і культурних поглядів, етнічної, релігійної та мовної приналежності інших співвітчизників, чий досвід і особиста історія, безумовно, різняться.

Любити означає відновлювати зв'язок поколінь в Україні, коли старші, навіть не поділяючи форм життєвого чи творчого пошуку молодших, підтримують їхній рух на нових шляхах.

Любов до України — це примирення ветеранів війни: українських повстанців і радянських військовослужбовців.

Любов — це зусилля соціальної справедливості, спрямоване на подолання прірви між багатими і бідними.

Любити означає підтримувати непорушний духовний зв'язок між українськими церквами, чиїм головним призначенням є служіння Богові й українському народові.

5. МИСЛИТИ

Одне з найважливіших завдань вільної людини — самостійно мислити.

Для нашого суспільства «мислити» наперед означає подолати недержавність, вузькість і провінційність колоніального та хуторянського світогляду.

Саме в цій площині нам потрібна найважливіша революція.

Мислити означає працювати, читати і творити, відповідаючи на дух та потреби часу.

Не варто боятися несподіваності нового. Варто боятися порожнечі й байдужості.

Мислити — це спільними громадянськими силами створювати центри сучасної культури, бібліотеки, громадські фонди для поширення інформації про Україну в світі, перекладів нашої літератури чи задля підтримки навчання українських студентів за кордоном.

Мислити означає разом підтримувати незалежні засоби масової інформації, які мають стати справжнім людським голосом посеред нинішнього інформаційного фальшу.

6. БУТИ ГОСПОДАРЕМ

Наше головне суспільне завдання — відновити в українців почуття господаря, чиїми фундаментальними рисами є відповідальність за себе, своїх близьких і простір свого життя.

Щоб стати господарями своєї держави, ми повинні децентралізувати державну владу і делегувати владні повноваження та фінансові ресурси на місцеві рівні.

Господар починається з піклування про прості речі: порядок свого дому, під'їзду чи вулиці.

Бути господарем означає поважати особистість і працю інших людей.

Господар, отже, є поняттям, яке охоплює всіх, хто прагне працювати: власників виробництв і найманих працівників, фермерів і селян.

Відновлення господарського духу немислиме без підвищення заробітної плати, збільшення кількості робочих місць і створення умов для повернення в Україну мільйонів заробітчан.

І, найважливіше, бути господарем означає дбати про слабших і бідніших.

7. БУТИ ЛІДЕРОМ

Ми маємо бути налаштовані на особистий і колективний успіх.

Успіх повинен бути заслуженою винагородою за працю, і цей принцип мусить увійти в наше життя як норма здорового і справедливої суспільства.

Бути лідером означає прокласти шлях для інших.

Поняття лідерства передбачає й виховання таких чеснот, як уміння чути іншого, відчуття команди і власної виконавчої підпорядкованості задля конкретної мети.

Як велика європейська держава, Україна повинна стати регіональним політичним, економічним і культурним лідером.

Сьогодні, замість негнучкого чиновницького апарату, цю місію має взяти на себе і втілювати громадянське суспільство.

8. БУТИ ВІДКРИТИМ СУСПІЛЬСТВОМ

Бути відкритим суспільством означає бути спільнотою, переконаною у великій цінності людського життя і демократичного устрою.

Бути відкритим суспільством означає не толерувати жодних антигуманних ідеологій і деспотичний примус.

Бути відкритим суспільством означає бути налаштованими перейти найкращий досвід і знання зовнішнього світу.

Бути відкритим суспільством означає любити людей, вільно мислити і виховувати вільних людей.

9. БУТИ УСПІШНОЮ ДЕРЖАВОЮ

Успіх нашої держави має насамперед полягати у подоланні соціальної відчуженості між людьми.

На роки вперед ми, українські громадяни, повинні забезпечувати регулярну зміну влади, щоб прищепити їй чітке розуміння про її підпорядкованість людям.

Це можливо лише за умови свободи слова і демократичних прав, які треба захищати постійно.

Нам потрібен свій цілісний і захищений гуманітарний простір.

Успіх нашої держави залежить від подолання економічних передумов корупції.

Успіх нашої держави залежить від формування політичних партій, які діятимуть на ясних ідеологічних засадах і чий розвиток та позиція залежатимуть від волі людей на місцях, а не тільки від одноосібних проектів.

Успіх нашої держави залежить від виховання влади, яка розумітиме значення й усвідомлюватиме важливість національних цінностей та об'єднання всіх громадян країни.

10. БУТИ УЧАСНИКОМ ДЕМОКРАТИЧНОЇ СПІЛЬНОТИ НАРОДІВ

Природним і безальтернативним шляхом для України є об'єднання з простором європейських народів.

Європейська інтеграція означає для нас не зовнішній, а внутрішній політичний курс.



Химерним ідеям нібито слов'янського братерства, фальшивої єдності, баченої вже не раз і не одне століття, та іншим виявам неоліберальної ідеології ми протиставляємо принципи взаємної рівності, поваги і партнерської підтримки.

Найважливіший і ще не використаний стратегічний ресурс України — це внутрішня консолідація нашого народу, яку розуміємо як єдність людей навколо цінностей незалежності та демократії, проголошених 24 серпня і 1 грудня 1991 року, і водночас як єдність політичних рішень та дій, котрі б гарантували європейський і демократичний розвиток України на десятиліття вперед.

Ми закликаємо кожного з вас, дорогі співвітчизники, до найскладнішої у нашому житті роботи: не чекати «золотого віку», не падати духом під тягарем неправди, не ховатися від світу і свого життя, а постійно робити особисті зусилля, які, віримо, принесуть добро Україні і утвдять нашу Державу як вільну країну вільних людей.

Повний текст за інтернетними адресою: www.day.kiev.ua/uk/article/politika/nauka-buti-vilnim

Анна Черевко

Свята ніч

(оповідання для дітей)

Коли мені було п'ять років, мене спіткало дуже велике горе. Сильнішого я, здається, не знала з тих пір. Померла моя бабуся. До самої своєї смерті вона проводила свої дні, сидючи в своїй кімнаті, на кутовому дивані, і розповідала нам казки.

Бабуся сиділа та розказувала — з ранку до вечора — а ми, діти, тихо сиділи біля неї і слухали. Чудове це було життя! Ніяким іншим дітям не жилося так, як нам.

Мало що збереглося у мене в пам'яті про мою бабусю. Пам'ятаю, що в неї було красиве, біле, мов сніг, волосся, що вона ходила, зовсім згорбившись, і постійно в'язала панчохи.

Ще пам'ятаю, що, закінчивши розповідати яку-небудь казку, вона звичайно клала мені на голову руку і говорила:

— І все це така ж правда, як те, що ми зараз бачимо один одного.

Пам'ятаю я й те, що вона вміла співати чудові пісні, та співала вона їх не часто. В одній із цих пісень йшлося про лицаря і про морську царівну, і в неї був приспів: „Вітер холодний, холодний над морем подує”.

Пам'ятаю ще маленьку молитву і псалом, яких вона мене навчила.

Про всі казки, котрі вона мені розповідала, у мене залишився лише блідий, смутний спогад. Тільки одну з них я пам'ятаю так добре, що могла б її переказати. Це маленька легенда про Христове Різдво.

Ось майже все, що я можу пригадати про свою бабусю, крім того, що я пам'ятаю краще всього, — відчуття великої втрати, коли вона покинула нас.

Я пам'ятаю той ранок, коли диван в кутку виявився порожнім і було неможливо предствити, коли ж кінчиться цей день. Цього я не забуду ніколи.

І пам'ятаю я, як нас, дітей, підвели до покійної, щоб ми попрощалися з нею і поцілували її руку. Ми боялися цілувати небіжку, але хтось сказав нам, адже що це останній раз, коли ми можемо подякувати бабусі за всі радощі, які вона нам доставляла.

І я пам'ятаю, як казки і пісні разом з бабусею виїхали з нашого двору, укладені в довгий, чорний ящик, і ніколи більше вони не поверталися.

Щось пішло тоді з життя. Неначе назавжди замкнули двері в широкий, прекрасний, чарівний світ, в якому ми раніше вільно мандрували. І нікого не знайшлося, хто зумів би відімкнути ці двері.

Ми поступово навчилися грати в ляльки та іграшки і жити так, як всі інші діти, і могло вже здаватися, що ми більше не сумуємо за бабусею та про неї не згадуємо.

Але навіть і в цю хвилину, через сорок років, коли я сиджу і згадую легенди про Христа, котрі я чула на Сході, в моїй пам'яті постає оповідь про Різдво Христове, про яке любила розповідати бабуся. І мені хочеться самій його розповісти та включити в мою збірку.

Це було в Різдвяний святвечір, коли всі поїхали до церкви, окрім мене та бабусі. Ми були, здається, одні у всьому домі. Нас не взяли, тому що одна з нас була дуже мала, інша дуже стара. І обидві ми бідали через те, що не можемо побувати на урочистій Службі і побачити сяйва різдвяних свічок.

І коли ми сиділи у своїй самотності, бабуся почала розповідати.

— Колись давно один чоловік, — сказала вона, — в темну ніч вийшов на вулицю, щоб роздобути вогню. Він переходив від хати до хати, стукаючи. — Допоможіть мені, добрі люди! — говорив він. — Моя дружина тільки що народила дитину,

і мені треба розвести вогонь, щоб зігріти її та немовля.

Проте ніч виявилась глибокою, і всі люди спали. Ніхто не відгукнувся на його прохання.

Чоловік йшов все далі і далі. Нарешті, він запримітив удалині мерехтливе полум'я. Він попрямував у той бік і побачив, що вогонь був розведений просто неба. Численні вівці спали навколо багаття, а старий пастух сидів і стеріг стадо.

Коли чоловік, який шукав вогню, підійшов до овець, він побачив, що у ногах пастуха лежать і сплять три собаки. При його наближенні всі три прокинулися та відкрили свої широкі пащі, немовби збираючись загавкати, але не видали жодного звуку. Він бачив, як шерсть піднялась сторч у них на спині, як їх гострі білі зуби сліпуче заблискали у світлі багаття, і як всі вони кинулися на нього. Він відчув, що одна схопила його за ногу, друга — за руку, третя вцепилася йому за горло. Але щелепи і зуби не підкорялися собакам, і, не заподіявши йому ані найменшої шкоди, вони відійшли бік.

Він хотів йти тепер далі. Але вівці лежали так тісно один біля одного, спина до спини, що він не міг між ними пробратися. Тоді він по

(Закінчення на 10 сторінці)



Свята ніч

(Продовження з 9 сторінки)

їх спинах пішов вперед, до багаття. І жодна вівця не прокинулася та не зарухалась.

Дотепер бабуся вела розповідь не зупиняючись, але тут я не могла втриматися, щоб її не перебити.

— Чому ж, бабуся, вони продовжували спокійно лежати? Адже вони такі похливі? — запитала я.

— Це ти скоро дізнаєшся, — сказала бабуся і продовжувала своє оповідання. Коли чоловік підійшов достатньо близько до вогню, пастух підняв голову. Це був похмурий старець, грубий і до всіх непривітний. І, коли він побачив, що до нього наближається незнайомець, схопив довгу, загострену палицю, з котрою ходив завжди за стадом, і кинув у нього. І палиця зі свистом полетіла прямо в незнайомця, але, не вдаривши його, відхилилась убік і пролетіла мимо, на інший кінець поля.

Коли бабуся дійшла до цього місця, я знову перервала її. — Чому ж палиця в нього не вцілила?

Але бабуся нічого мені не відповіла і продовжувала далі свою розповідь:

— Той чоловік підійшов тоді до пастуха, сказавши йому: „Друже, допоможи мені, дай мені вогню! Моя дружина тільки що народила дитину, і мені треба розвести вогонь, щоб зігріти її разом з немовлям!”

Дід вважав за краще відповісти відмовою, однак коли він згадав що пси не змогли того чоловіка вкусити, вівці від нього не розбіглися, і палиця його не зачепила, йому стало ніяково і він не посмів відмовити йому у проханні.

— Бери скільки тобі потрібно! — сказав пастух.

Але багаття майже догоріло і не залишалось більше жодного поліна, жодного сучка, лежала тільки велика купа жару; у незнайомця ж не було ні лопати, ні совка, якими він міг би набрати собі червоних вуглинок.

Побачивши це, пастух повторив:

— Бери скільки тобі треба! — і подумки радів, що він не може понести зі собою вогню.

Але той нахилився, вибрав вугілля з попелу голірuch, поклавши його в полу свого одягу. І воно не обпало йому рук, коли він до нього доторкнувся, і не пропало його одежі; він поніс ті жарини, немов би це були яблука або горіхи.

Тут я втретє перебила розповідачку:

— Бабуся, чому вуглинка його не обпалили?

— Дізнаєшся потім, — сказала бабуся, ставши розповідати далі.

— Коли злий і сердитий пастух побачив усе це, він дуже здивувався: „Що це за ніч, в яку собаки не кусають, вівці не лякаються, палиця не вбиває і вогонь не палить?” — Він зупинив незнайомця і запитав його:

— Що це за ніч така? І чому всі тварини та речі такі милостиві до тебе?

— Я не можу тобі цього пояснити, раз ти сам цього не бачиш! — відповів незнайомець і пішов своєю дорогою, щоб скоріше розвести вогонь і зігріти свою дружину й немовля..

Пастух вирішив не втрачати цю людину з виду, поки йому не стане ясно, що все це означає. Він устав і пішов стежити за ним до самого його житла. І пастух побачив, що в незнайомця немає навіть хатини для житла, що його дружина його та новонароджене немовля лежать у гірській печері, де немає нічого, окрім голих, холодних кам'яних стін.

Пастух подумав, що бідне безневинне немовля може на смерть замерзнути в цій печері, і, хоча він був суворою людиною, він зворушився до глибини душі, і вирішив допомогти малюнку. Знявши з плечей свою торбинку, він вийняв звідти м'яку білу овечу шкіру і віддав її незнайомцю, щоб той поклав на неї немовля.

І в ту саму мить, коли виявилось, що й він теж може бути милосердним, очі його розплющилися, і він побачив те, чого раніше не міг бачити, і почув те, чого раніше не міг чути.

Він побачив, що навколо нього стоять щільним кільцем ангелики зі срібними крильцями. І кожний з них тримає в руках арфу, і всі вони співають гучними голосами про те, що в цю ніч народився Спаситель, який відкупить світ від гріха.

Тоді пастух зрозумів, чому все в природі так раділо в цю ніч, і ніхто не міг заповідати зла батькові дитини.

Озирнувшись, пастух побачив, що ангели були всюди. Вони сиділи в печері, спускалися з гори і літали в піднебесі; вони йшли по дорозі величезною юрмою і, коли проходили мимо, зупинялися та задивлялись на немовля. І всюди панували тріумфування, радість, спів і веселість...

Усе це пастух побачив серед нічної тьми, в якій раніше нічого не міг розгледіти. І він, зрадівши, що очі його розплющилися, впав навколiшки і став дякувати Господу.

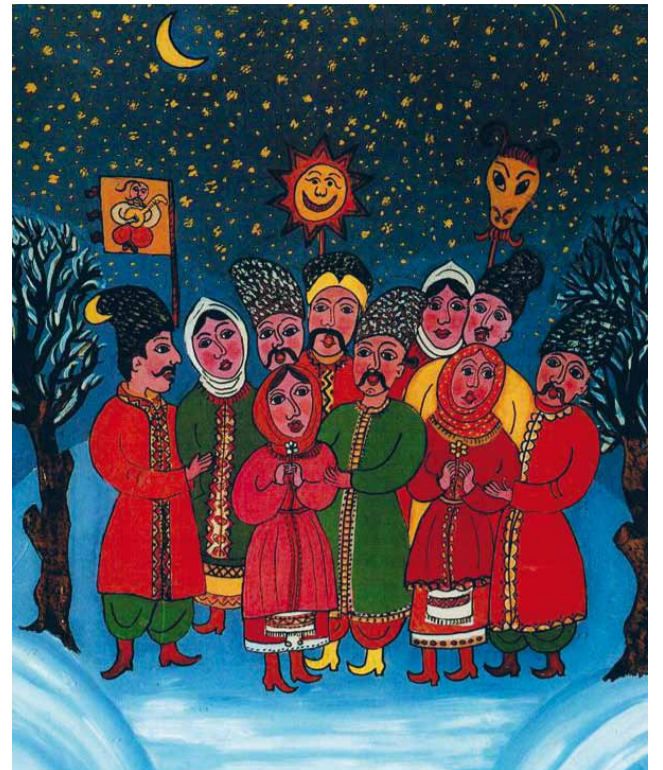
При цих словах бабуся зітхнула й сказала:

— Але те, що бачив пастух, ми теж могли б побачити, тому що ангели літають у піднебесі кожну Різдвяну ніч. Якби ми тільки вмiли дивитися.

І, поклавши мені руку на голову, бабуся додала:

Запам'ятай це, тому що це така ж правда, як те, що ми бачимо один одного. Справа не у свічках і лампадах, не в сонці і місяці, а в тому, щоб мати очі, які могли б бачити Всевишнього!

Сельма Лагерлеф. „Легенди про Христа”
Переклад з російської Миколи Микосовського



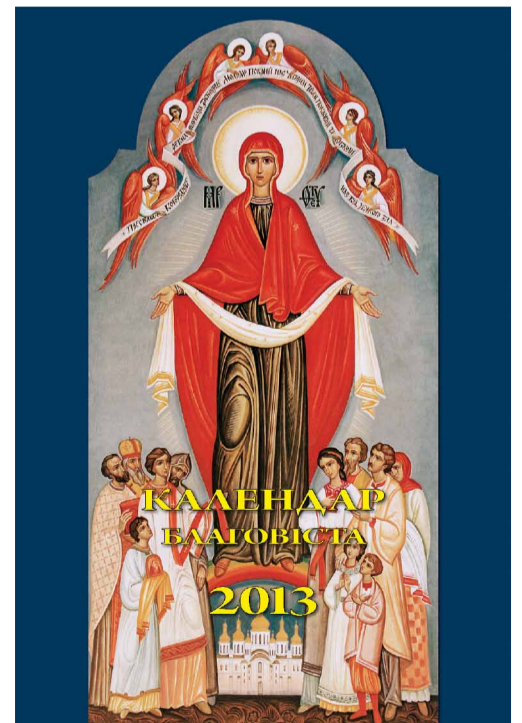
Шановні Читачі!

Подаємо до відома, що вийшов друком черговий випуск церковного «Календаря Благівіста» за 2013 рік. У ньому, крім суто календарної частини, знайдете ряд цікавих статей підготованих спеціально для цього видання, вченими та журналістами з Польщі та України. Теми, які вибрали автори, висвітлюють досі невідомі, або мало відомі сторінки життя та історії нашої Церкви й народу, з якими членам нашої спільноти у Польщі варто ознайомитися.

Так ось у даному Календарі, між іншими, пропонуємо статті:

- о. проф. Ярослав Москалик — Довкола питання «демократії» у Церкві
- о. Богдан Панчак — На шляху до вірності оригіналові — літургія в рідній мові
- диякон Петро Сивицький — Озираючись назад: УГКЦ в Польщі чверть століття тому
- проф. Михайло Лесів — Особові власні назви Пратулинських блаженних
- Любов Волошин — Вдумлива інтерпретація традицій сакрального мистецтва у творчості Костя Марковича
- Василь Слободян — Галицькі проекти церков Сергія Тимошенка
- Богдан Тхір — Монастирі Галичини.

Календар доповнений актуальними даними про нашу Митрополію та єпархії в Польщі. Можна його придбати у наших парафіях або безпосередньо в редакції.



Пінзель підкорив Париж!

(Продовження з 7 сторінки)

Для експозиції творів Пінзеля у Луврі підібрали місце із виходом на знамениту піраміду — приміщення дела-Шапель, зал колишньої каплиці. „Коли побачили божественні скульптури Пінзеля, відразу вирішили, що у Франції вони повинні стояти у намолених стінах, — сказав куратор виставки Гійом Шерф. — Цей зал колись був капличкою королівського палацу. Тут складала присягу французькі королі. Це самісіньке серце Лувру”. Спеціально для Пінзеля у Луврі розсунули стіну і відкрили вікно, яке зазвичай завішане. „Не хотілось у цьому залі бачити штучне світло, — додав

Шерф. — Святі Пінзеля повинні бачити небо. Дуже сподіваюсь, що ця виставка покладе початок новим цікавим проектам з Україною”.

«Пінзель, Україна — у Луврі! — сказав на відкритті експозиції міністр культури України Михайло Кулиняк. — Чого ще можна бажати? Згадуємо з величезною вдячністю Бориса Возницького. На жаль, він не може бути фізично з нами, але його дух витає серед скульптур тут».

Експозицією творів Іоанна Пінзеля у французькій мистецькій меці світова громадськість може насолоджуватись до 25 лютого 2013-го.

Інна Корчук, „Високий замок”

БЛАГОВІСТ — суспільно-релігійний місячник. Видає Українська Католицька Церква у Польщі.

Редагує колегія: **о. синкел д-р Євген Попович, Богдан Тхір** (т) — секретар редакції (тел./факс дом. 89761 0421), **о. Богдан Панчак**

— богословський відділ, **Дарій Гаврилець** — технічна редакція, **о. Роберт Роса** — Вроцлавсько-Гданська єпархія.

Погляди авторів публікацій не завжди сходяться з точкою зору редакції.

Матеріалів не замовлених не відсилаємо. В оправданих випадках застерігаємо собі право виправляти і скорочувати авторські тексти.

Матеріали до публікації просимо висилати у машинописах або у чітких рукописах.

Kuria bp, ul. Basztowa 13, 37-700 **Przemysł**, tel./fax 16 678-78-68

e-mail: kuria@przemyslgr.opoka.org.pl

Kuria bp, Pl. Nankiera 15a, 50-140 **Wrocław**, tel./fax 71 343-94-77,

fax 71 343-94-67, e-mail: konsystoria@wro-gda.opoka.org.pl

Adres «BLAHOWIST»; ul. Kościuszki 28/3, 11-220 Górowo Iławeckie,

redakcji: tel. 89 761-04-21, e-mail: blahowist@poczta.onet.pl

Bank Spółdzielczy w Górowie II, Nr 08 8855 0004 2003 0006 3515 0001